



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 30 Kasım 2015
Sayı : 243

348

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıda yer alan sorularımın Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim. 30.11.2015

Şenal Sarıhan

Ankara Milletvekili

Türkiye’de toplumsal olayların yaşandığı her ortamda ve silahlı çatışmaların yaşandığı yerleşim alanlarında çok sayıda çocuk yaralanmış ve yaşamını yitirmiştir. Bu tür şiddet ortamları, çocukların doğrudan hedef olmalarına, hastaneye erişimlerinin engellenmesi gibi nedenlerle ölmelerine ve yaralanmalarına yol açmakta, yaşam hakkına yönelen çok ağır bir saldırı oluşturmaktadır. Bu ortamlar, aynı zamanda çocukların eğitim, korunma, sağlık hakları başta olmak üzere bir çok hakkına da zarar vermektedir. Devletin, şiddet ve silahlı çatışma koşullarında uluslararası hukukun insanî kurallarına uymak ve uyulmasını sağlamak, sivillerin ve çocukların yaşama ve korunma hakları başta olmak üzere tüm haklarını ve güvenliklerini güvence altına almak, zarar gören bütün çocukların beden ve ruh sağlığını korumak ve bundan sonraki yaşamlarında bu sürecin olumsuz etkilerini en aza indirmek için önlem almak görevi bulunmaktadır. Bu görev Anayasanın; **“devletin temel amaç ve görevleri” başlıklı 5’inci, “temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması” başlıklı 15’inci ve yaşam hakkını düzenleyen 17’ici maddelerinde ve özellikle “ailenin korunması ve çocuk hakları” başlıklı 41. Maddesinde açıkça düzenlenmiş bulunmaktadır.**

Aynı zamanda bu görev, Türkiye Cumhuriyeti Devletin taraf olduğu ve Anayasanın 90. Maddesi gereği ulusal hukukun bir parçasını oluşturan; **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesi (12. Madde) ile BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi (38. Madde) hükümlerinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Devletlerin bu sözleşmelerde tanımlanmış olan yükümlülükleri de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun karar altına almış olduğu; Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi (20 Kasım 1959)), Birleşmiş Milletler Olağanüstü ve Silahlı Çatışma Hallerinde Kadınların ve Çocukların Korunmasına Dair Bildiri (14 Aralık 1974), Birleşmiş Milletler Hukuk dışı, Keyfi ve Kısıyoldan İnfazların Etkin Biçimde Önlenmesi ve Soruşturulmasına İlişkin ilkeler (1989) ve BM Kanun Adamlarının Zor ve Silah Kullanmalarına Dair Temel İlkeler (7 Eylül 1990) çerçevesinde belirlenmiş bulunmaktadır. Tüm bu uluslararası sözleşme ve ilkeler gereğince şiddet veya silahlı çatışma hallerinde kadınlar ve çocuklar, sahip oldukları yaşama, barınma, yiyecek, tıbbi yardım veya diğer vazgeçilmez haklardan yoksun bırakılamazlar.**

Bu çerçevede;

- 1) 2002 tarihinden itibaren Türkiye’de toplumsal olaylarda ve silahlı çatışma ortamlarında yaşamını yitiren çocukların sayısı nedir ?
- 2) Güvenlik güçlerinin müdahalesi ve kullandığı güç sonucunda yaşamını yitirmiş kaç çocuk vardır ? Bu çocukların olayları nerelerde gerçekleşmiştir ?
- 3) Orantısız güç kullanımı veya doğrudan hedef alınan saldırılar sonucu meydana gelen çocuk ölümleri nedeniyle soruşturma geçiren ve yargılanan kolluk kuvveti mensuplarının sayısı nedir? Bu yargılanmalar sonucunda tutuklanan ve ceza alan olmuş mudur ?
- 4) Silahlı çatışma yaşanan bölgelerde hayatını kaybeden çocukların sayısı nedir ?
- 5) Silahlı çatışma durumlarında çocukların hedef alınmasını ve doğrudan saldırılara uğramalarını, ölmeleri ve yaralanmalarının engellenmesi için bugüne kadar hangi önlemler alınmıştır ?
- 6) Özellikle **BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesinin 38. Maddesi kapsamında alınmış olan önlemler nelerdir? Bunlar mevcut koşullarda halen uygulanmakta mıdır?**
- 7) Çocuk ölümlerinin engellenmesi için silahlı çatışma yaşanan bölgelerde gözlemci heyeti bulundurulmakta mıdır?
- 8) Silahlı çatışma mağduru olan çocukların koruma ve bakımlarını sağlamak, fiziksel, psiko-sosyal rehabilitasyonları ve sosyal açıdan topluma geri kazandırılmaları amacıyla ne tür önlemler alınmaktadır? Bu amaçla sürdürülmekte olan uygulamalar var mıdır? Var ise bu uygulamalar hangi kurum ve kuruluşlarca yerine getirilmektedir?
- 9) Türkiye’ BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’ye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokol’ün 8. Maddesi gereğince Çocuk Hakları Komitesi’ne düzenli rapor sunmakta mıdır? En son hangi tarihte rapor sunulmuştur?
Bu rapor kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?